

Våld mot barn i skolan

Sju procent utsatta för misshandel

Magnus Loftsson, Friends
Maja Sjögren, Elevernas riksförbund
Astrid Othelius, Elevernas riksförbund

Agenda

- ✓ Om våld mot barn i skolan
- ✓ Förekomst och samband med trygghet, arbetsro och stöd från lärare och elever
- ✓ Psykisk ohälsa och våld mot barn

Ur Barnrätts-
kommitténs allmänna
kommentarer på
svenska.
Läs gärna den.

Barnets rätt till frihet från alla former av våld

”27. Våld bland barn

Detta inkluderar fysiskt, psykiskt och sexuellt våld, ofta genom mobbning, som utövas av barn, ofta grupper av barn, mot andra barn, vilket inte bara skadar barnets fysiska och psykiska integritet och välbefinnande på kort sikt utan ofta har en allvarlig inverkan på barnets utveckling, utbildning och sociala integration på medellång och lång sikt.

Dessutom får det våld som utövas av ungdomsgäng allvarliga konsekvenser för barnen, vare sig de är offer eller deltagare.”

VÄRLDENS VÄRSTA BRÄKTAL

$$\frac{7}{100} = 7\%$$

7% av alla skolbarn kommer
under 2023 misshandlas så grovt
i skolan att de behöver uppsöka tand-
eller läkarvård för sina skador.

Det tycker vi är världens
värsta bräktal.

Läget i skolan

Misshandel

7%

av eleverna utsatta för **grövre misshandel** i skolan eller på skolgården.

Allvarligt våld

26%

av barnen utsatta för någon form av **allvarligt våld** i skolan.

Psykisk ohälsa

61%

av de som utsatts för våld rapporterar **psykosomatiska besvär** jämfört med 31% av de ej utsatta.

Varför undersökningen är intressant

1. Den ger en **unik bild** av läget i skolan **utifrån barns perspektiv**. Barnen som svarat på undersökningen utgör ett representativt urval av barn mellan 9-18 år som går i skolan.
2. Samma frågor som använts i undersökningen används också av myndigheterna Brå, Skolinspektionen, samt Folkhälsomyndigheten. Detta medför att undersökningen för första gången kan ge en **samlad bild** av brott, trygghet och hälsa.
3. Undersökningen är **tillförlitlig** och genomförd av Novus, Friends och Örebro universitet. Underlaget är **användbart** för politiker och beslutsfattare med ansvar för barns situation i skolan.

Hur vi frågat om allvarligt våld mot barn

Utsatthet för brott i skolmiljön vid enstaka eller flera tillfällen under de senaste 12 månaderna, i skolan eller på skolgården:

- Slagit dig, sparkat dig eller utsatt dig för annat våld så att du skadades så mycket att du blev tvungen att besöka sjuksköterska/sjuksyster, läkare eller tandläkare?
- Hotat dig med våld eller vapen, eller använt våld eller vapen mot dig, för att få pengar eller andra värdesaker (t.ex. din mobiltelefon)?
- Tvingat dig att göra något som du upplevde som sexuellt?

Frekvent utsatthet (oftare än 1-2 ggr per månad) för kränkningar, trakasserier eller mobbning av andra elever eller skolpersonal i skolan under de senaste månaderna:

- Slagit, sparkat, knuffat, hållit fast eller hotat dig i skolan
- Retat, kallat dig elaka saker, spridit rykten om dig, fryst ut eller ignorerat dig i skolan?
- Tafsat, tagit på dig, gett dig sexuella kommentarer i skolan?
- Blivit mobbad i skolan under de senaste månaderna
- Frekventa verbala kränkningar (sagt elaka eller otrevliga saker) av lärare eller skolpersonal.

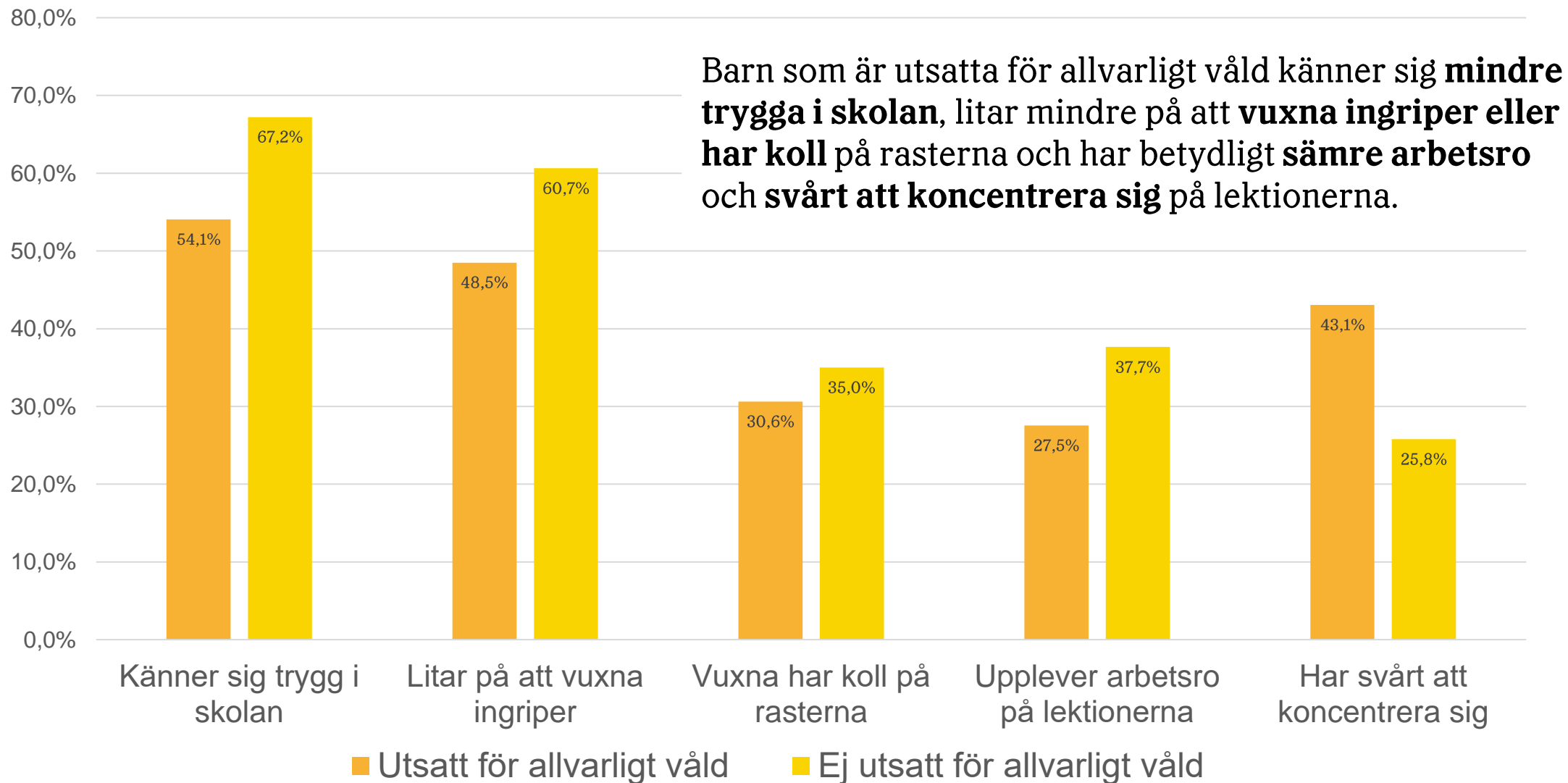
Var fjärde elev utsatt för allvarligt våld

Elever i grundskolan mest utsatta

Tabell: Utsatt för allvarligt våld i skolan. Uppdelat på ålder.

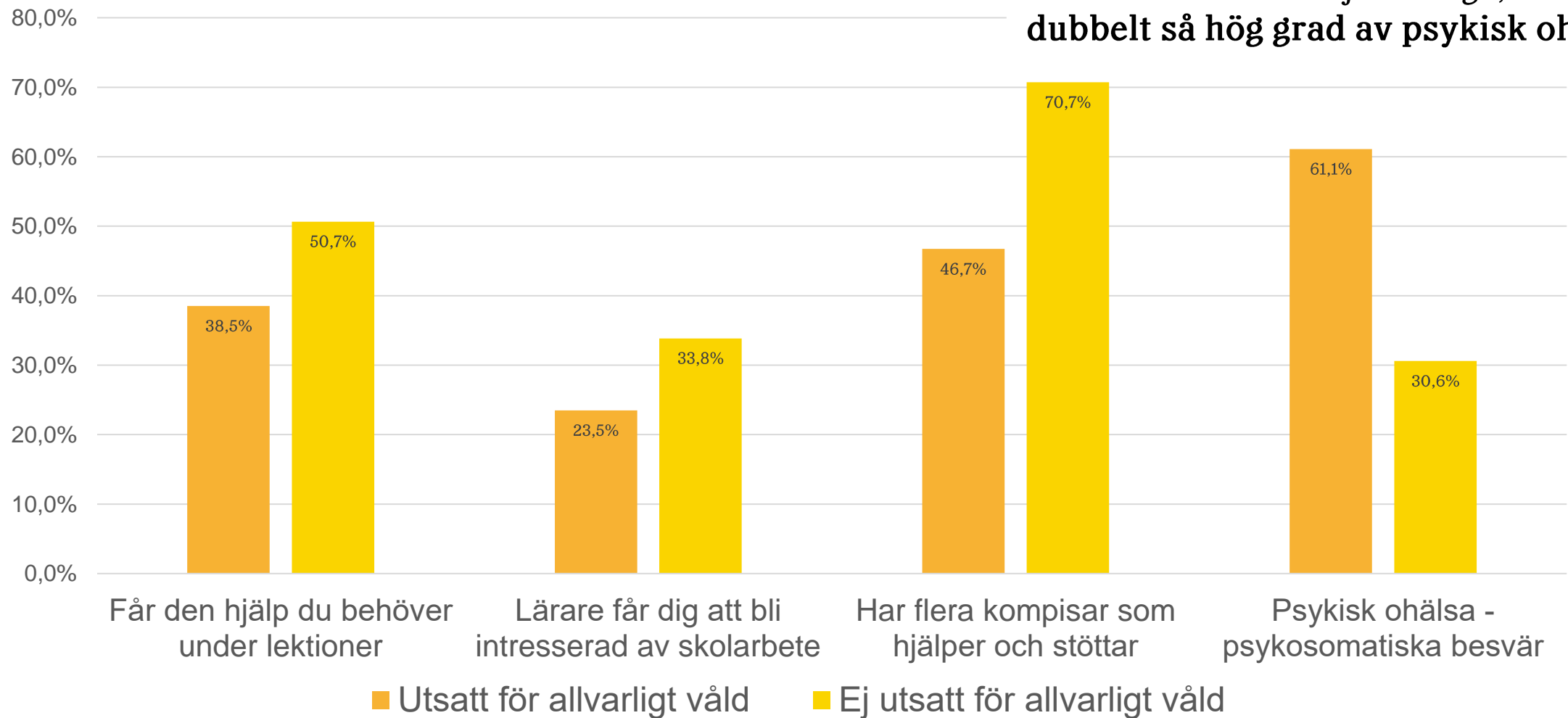
		Åldersgrupp			Total
		9-12 år	13-15 år	16-18 år	
Utsatt för allvarligt våld i skolan	Ja	205 30,1%	143 28,6%	84 17,6%	432 26,1%
	Nej	476a 69,9%	357a 71,4%	393b 82,4%	1226 73,9%
Total		681 100,0%	500 100,0%	477 100,0%	1658 100,0%

Trygghet, kränkningar och arbetsro

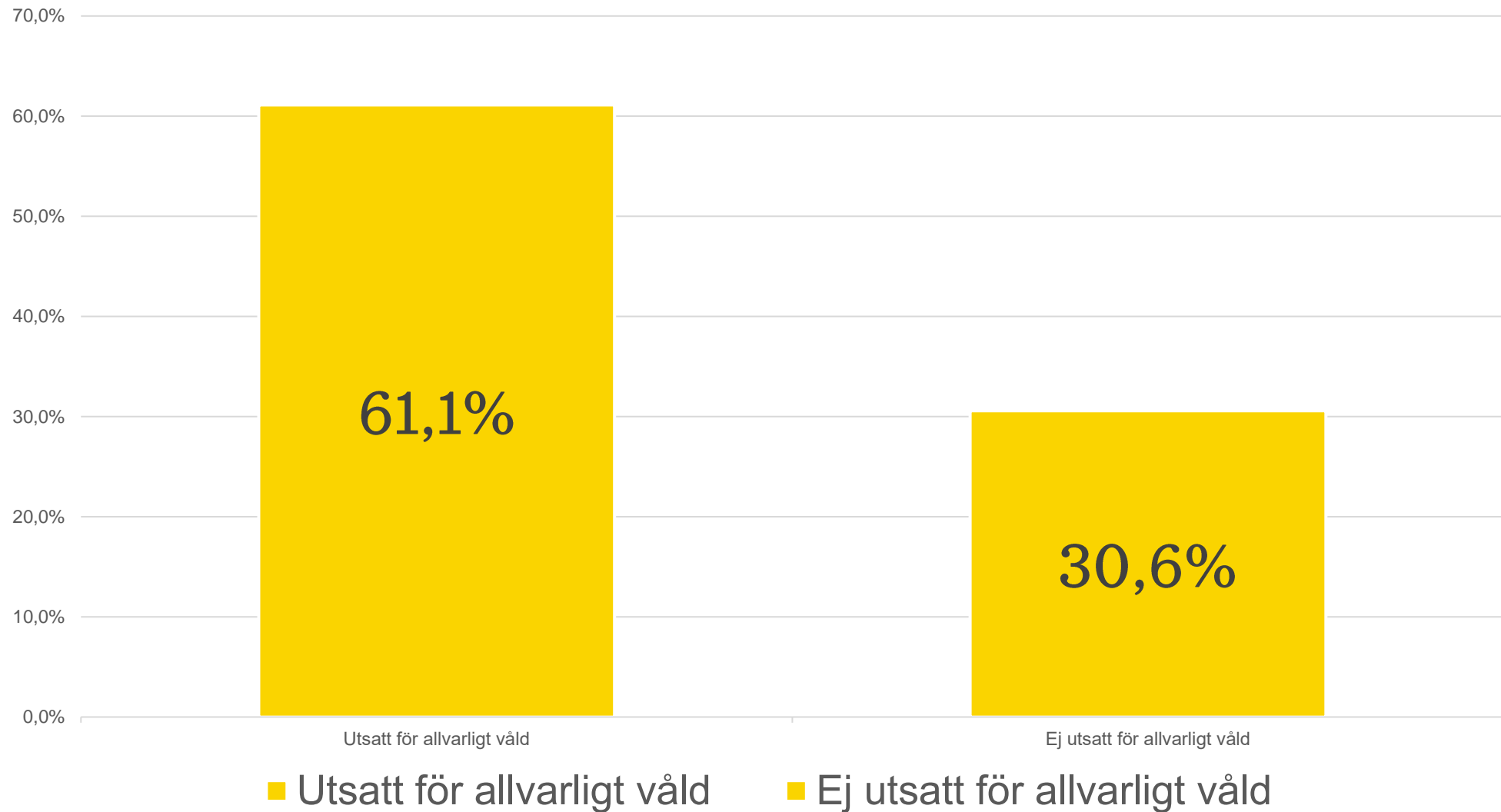

Stöd från lärare och jämnåriga samt psykisk ohälsa

Barn som är utsatta för allvarligt våld
upplever **lägre grad av hjälp och stöd**
både från lärare och jämnåriga, därtill
dubbelt så hög grad av psykisk ohälsa

Psykisk ohälsa - psykosomatiska besvär

Sammanfattning: Allvarligt våld mot barn

- **Sju procent** av barn mellan 9–18 år anger att de utsatts för **grövre misshandel** i skolan.
- **Var 10e barn** har utsatts för **brott i skolan**.
- **Vart fjärde barn** har utsatts för någon form av **allvarligt våld i skolan** under det senaste året.
- Barn som utsatts för allvarligt våld anger att de är **mindre trygga**, litar mindre på vuxna, har **lägre grad av stöd** från lärare och jämnåriga, betydligt **sämre arbetsro** och svårt att koncentrera sig på lektionerna.
- Bland de utsatta barnen uppger **61 procent psykosomatiska besvär**. Dubbelt så många jämfört med barn som inte utsatts för allvarligt våld i skolan.

Varje barns rätt till en skolgång fri från våld

Barnrättsdagarna 2023

VILKA ÄR VI?

För en bättre och mer demokratisk skola

Representera och föra fram elevers röst

Samla och stärka elever i demokratiska forum

Värna elevers rättigheter

Av och för elever

Skollagen

5 kap 3 § Skollagen

“Alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen.

Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero.”

Elevers upplevelse

Elevernas skolpolitiska fokusfråga

Vi kräver förändring!

Kontakta oss

Maja Sjögren

Förbundsordförande

maja.sjogren@elevernasriksforbund.se

Elevernas riksförbund

elevernasriksforbund.se

@elevernas

Samtal och diskussion

- 1. Varför ser situationen ut som den gör – varför finns det så mycket våld mot barn i skolan?**
- 2. Vilka blir konsekvenserna?**
- 3. Vad behöver göras? Hur kan skolor bäst arbeta för att minska våld och kränkningar?**
- 4. Frågor från publiken**

friends

Tack!

www.friends.se

www.facebook.com/StiftelsenFriends

Instagram: [@stiftelsenfriends](https://www.instagram.com/stiftelsenfriends)